

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 82 PŽ-1991/2021-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Draženke Deladio, predsjednice vijeća, Raoula Dubravca, suca izvjestitelja i Dubravke Matas, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja POLJOPRIVREDNO PODUZEĆE ORAHOVICA d.o.o., OIB 70427199569, Zdenci, Pustara 1, kojeg zastupa punomoćnik Tihomir Zec, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Zec i partneri d.o.o., Osijek, protiv tuženika AMARILIS d.o.o. u stečaju, OIB 35063921066, Vinkovci, Kralja Zvonimira 99, kojeg zastupa punomoćnik Marko Pleš, odvjetnik u Osijeku, radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine u iznosu od 4.807.484,78 kn, odlučujući o tužiteljevim žalbama i tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-349/2020-91 od 16. veljače 2021., 26. srpnja 2021.

riješio je

Ukida se presuda Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-349/2020-91 od 16. veljače 2021. i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

1. Trgovački sud u Osijeku je u točki 1. izreke pobijane presude odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrdjuje se tražbina PP ORAHOVICA d.o.o., OIB 70427199569, Pustara 1, Zdenci prema AMARILIS d.o.o. u stečaju, OIB 35063921066, Kralja Zvonimira 99, Vinkovci u iznosu od 4.807.484,78 kn kao tražbina II. višeg isplatnog reda.

Nalaže se tuženiku AMARILIS d.o.o. u stečaju, OIB 35063921066, Kralja Zvonimira 99, Vinkovci naknaditi tužitelju PP ORAHOVICA d.o.o., OIB 70427199569, Pustara 1, Zdenci troškove parničnog postupka s pripadajućim zakonskim kamatama u roku od 8 dana.“;

te je u točki 2. izreke pobijane presude odlučio da je tužitelj dužan, u roku od 8 dana, naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 220.327,00 kn.

2. Predmet spora je tužiteljev zahtjev za utvrđenje osnovanosti njegove tražbine u iznosu od 4.807.484,78 kn, kao tražbine II. višeg isplatnog reda, a koja mu je osporena u stečajnom postupku nad tuženikom.

3. Prvostupanjski sud je utvrdio:

- da je u ovoj pravnoj stvari prethodno donesena presuda poslovni broj P-1732/11 od 4. srpnja 2013. (u daljnjem tekstu: prvostupanjska presuda) po kojoj je tuženik dužan platiti tužitelju iznos od 2.158.650,00 kn sa zateznim kamatama od 3. studenoga 2011. te nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 279.875,00 kn,
- da je prvostupanjska presuda, povodom tuženikove žalbe, potvrđena presudom ovog suda poslovni broj Pž-8147/13 od 20. rujna 2016. (u daljnjem tekstu: drugostupanjska presuda) u dijelu kojim je tuženik dužan platiti tužitelju iznos od 2.158.650,00 kn sa zateznim kamatama te nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 228.123,30 kn,
- da su prvostupanjska i drugostupanjska presuda, povodom tuženikove revizije, ukinute rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revt-563/16 od 15. svibnja 2019. (u daljnjem tekstu: rješenje VSRH) te da je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje,
- da je rješenjem prvostupanjskog suda poslovni broj St-485/19 od 6. veljače 2020. nad tuženikom otvoren stečajni postupak,
- da je tužitelj prije otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom namirio predmetnu tražbinu,
- da je tužitelj, kao vjerovnik, u stečajnom postupku nad tuženikom prijavio tražbinu s osnove naknade štete u ukupnom iznosu od 4.807.484,78 kn, a o kojoj se pred prvostupanjskim sudom pod poslovnim brojem P-296/19 (ranije P-1732/11) vodi parnični postupak te
- da je tužitelj, rješenjem prvostupanjskog suda poslovni broj St-485/19 od 29. rujna 2020., upućen pokrenuti parnicu radi utvrđenja osnovanosti tražbine u iznosu od 4.807.484,78 kn, kao tražbine II. višeg isplatnog reda, jer ju je osporio stečajni upravitelj.

4. Prvostupanjski sud je shvaćanja da je stečajni upravitelj osnovano osporio predmetnu tražbinu s obzirom na to da ju je tužitelj, prije otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom, namirio.

5. Tužitelj je, putem svojeg punomoćnika, protiv presude pravovremeno podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava.

5.1. U žalbi ukazuje da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredbe članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku. U tom pogledu navodi da nije sporno da je na temelju pravomoćne i ovršne prvostupanjske presude namirio predmetnu tražbinu, ali da su rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske ukinute prvostupanjska i drugostupanjska presuda slijedom čega da je otpala pravna osnova njegovog zahtjeva. S tim u vezi, da tuženik odnosno njegov stečajni upravitelj, nakon što je nad tuženikom otvoren stečajni postupak, osporava osnovanost njegove tražbine; da je tuženik pokrenuo postupak protuovrhe koji se pred Općinskim sudom u Vinkovcima vodi pod poslovnim brojem Ovr-36/20 te da će zahtjev radi povrata stečenog bez osnove vjerojatno biti predmetom parničnog postupka. Ističe da bi propuštanje predložiti nastavak parničnog postupka imalo za posljedicu odustanak od prava na vođenje parnice u smislu odredbe članka 269. stavka 3. Stečajnog zakona.

5.2. Također ističe da je prvostupanjski sud, polazeći od pogrešnog pravnog shvaćanja (vidi odlomak 4.), protivno uputi iz rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje te pogrešno primijenio materijalno pravo. Predlaže preinačiti pobijanu presudu podredno je ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. Zahtijeva naknadu troškova postupka povodom žalbe u iznosu od 85.109,37 kn.

6. Također, tužitelj je samostalno protiv presude pravovremeno podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava. Ukazuje na činjenice i razloge koji idu u prilog osnovanosti njegovog zahtjeva te, u bitnom, ponavlja navode koje je u njegovo ime podnio njegov punomoćnik. Predlaže preinačiti pobijanu presudu podredno je ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. Zahtijeva naknadu troška za sudsku pristojbu na žalbu prema odluci suda.

7. Tuženik je podnio žalbu protiv presude u točki 2. njezine izreke. Oспорavajući pravno shvaćanje prvostupanjskog suda da je tuženik svojom krivnjom uzrokovao dio parničnih troškova nastalih do trenutka kad je tužitelj namirio svoju tražbinu smatra da je prvostupanjski sud propustio primijeniti odredbu članka 154. stavka 1. Zakona o parničnom postupku odnosno pogrešno primijenio materijalno pravo. Predlaže preinačiti presudu na način da mu se dosudi daljnji parnični trošak te zahtijeva naknadu troškova postupka povodom žalbe u iznosu od 22.714,69 kn.

8. Tužitelj je podnio odgovor na žalbu u kojem osporava osnovanost tuženikovih žalbenih navoda.

9. Žalbe su osnovane.

10. Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu na temelju odredaba članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 70/19; u daljnjem tekstu: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

11. Pogrešno je pravno shvaćanje prvostupanjskog suda da je stečajni upravitelj osnovano osporio tužiteljevu predmetnu tražbinu s obzirom na to da ju je tužitelj, prije otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom, namirio.

12. Naime, prvostupanjska i drugostupanjska presuda, kojima je predmetna tuženikova obveza prema tužitelju bila pravomoćno utvrđena te na temelju koje je tužitelj namirio svoju tražbinu, ukinute su rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske te je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Dakle, tužiteljeva ovršna isprava na temelju koje se namirio je izgubila svoju djelotvornost slijedom čega prijelaz dijela tuženikove imovine na tužitelja odnosno tužiteljevo namirenje više nema osnove u sudskoj odluci.

12.1. Stoga su se ispunile zakonske pretpostavke da tužitelj, na temelju odredaba članka 1111. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05 i 41/08 i 125/11) vrati tuženiku ono što je primio na temelju prvostupanjske i drugostupanjske presude.

12.2. Ako je tužitelj namiren u ovršnom postupku, tuženik je ovlašten predložiti protuovrhu u smislu odredaba članaka 62.-64. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 93/14 i 73/17), a koji postupak je tuženik prema tužiteljevim žalbenim navodima i pokrenuo.

13. Međutim, navedeni postupci koje je tuženik ovlašten pokrenuti nisu od neposrednog utjecaja na odlučivanje suda o tužiteljevom zahtjevu u ovoj pravnoj stvari. Ukoliko bi se zauzelo drugačije pravno shvaćanje ono bi predstavljalo povredu prava na pristup sudu koje je važna sastavnica prava na pravično odnosno pošteno suđenje, a koje je zajamčeno Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te Ustavom Republike Hrvatske.

13.1. Odredbom članka 6. navedene Konvencije propisano je da radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ili u slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj.

13.2. Odredbom članka 29. Ustava Republike Hrvatske propisano je da svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

14. Naime, s obzirom na to da su ukinute prvostupanjska i drugostupanjska presuda te da se predmet nakon donošenja rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske nastavio voditi pred prvostupanjskim sudom, o tužiteljevom zahtjevu za pružanje pravne zaštite odnosno o njegovim pravima i obvezama zapravo nije pravomoćno odlučeno.

15. U kontekstu činjenice što je, nakon tužiteljevog namirenja i donošenja rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji su ukinute prvostupanjska i drugostupanjska presuda, nad tuženikom otvoren stečajni postupak ističe se da je odredbama članka 269. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15 i 104/17; u daljnjem tekstu: SZ) propisano:

(1) Ako je u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka već pokrenut parnični postupak o tražbini pred državnim ili arbitražnim sudom, postupak radi utvrđivanja tražbine nastaviti će se preuzimanjem te parnice.

(2) Prijedlog za nastavak parnice iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti vjerovnik čija je tražbina osporena, u roku od osam dana od dana pravomoćnosti rješenja o upućivanju na parnicu odnosno primitka drugostupanjske odluke. Osporavatelj parnicu nastavlja u ime i za račun dužnika.

(3) Ako vjerovnik osporene tražbine koji je upućen na parnicu ne predloži nastavak parnice u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da je odustao od prava na vođenje parnice.

15.1. Imajući u vidu citirane odredbe predmetni parnični postupak se nakon otvaranja stečajnog postupka može nastaviti, ali u njemu se ne donosi odluka povodom prvotno postavljenog tužiteljevog kondemnatornog zahtjeva za isplatu tražbine, već povodom tužiteljevog deklaratornog zahtjeva za utvrđenje navedene tražbine.

15.2. U tom smislu ističe se da je odredbom članka 270. SZ-a propisano da se utvrđivanje tražbine u parnici može zahtijevati samo na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono naznačeno u prijavi ili na ispitnom ročištu.

16.1. Što se tiče pravnih učinaka sudske odluke donesene u parničnom postupku nastavljenom nakon otvaranja stečajnog postupka naglašava se da je odredbama članka 271. stavka 1. i 2. SZ-a propisano:

(1) Pravomoćna odluka kojom se utvrđuje tražbina i njezin isplatni red ili kojom se utvrđuje da tražbina ne postoji, djeluje prema stečajnom dužniku i svim stečajnim vjerovnicima.

(2) Osoba koja uspije u parnici, odnosno stečajni vjerovnik tražbine čije je osporavanje otklonjeno, može tražiti od suda ispravak tablice iz članka 264. ovoga Zakona.

16.2. Međutim, pravomoćna sudska odluka kojom bi se utvrdilo postojanje predmetne tražbine ne predstavlja ispravu na temelju koje se u njoj sadržana tražbina može u cijelosti prisilno ostvariti. Naime, vjerovnik predmetne tražbine može se namiriti u granicama stečajne mase stečajnog dužnika po pravilima stečajnog postupka.

16.3.1. S tim u vezi, ističe se da je odredbom članka 2. stavka 2. SZ-a propisano da se stečajni postupak provodi radi skupnoga namirenja vjerovnika stečajnoga dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima.

16.3.2. Također, odredbama članka 134. SZ-a propisano je:

(1) Stečajna masa obuhvaća cjelokupnu imovinu dužnika u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka te imovinu koju on stekne tijekom stečajnoga postupka.

(2) Stečajna masa služi namirenju troškova stečajnoga postupka te tražbine vjerovnika stečajnoga dužnika, odnosno tražbine čije je namirenje osigurano određenim pravima na imovini dužnika.

17. Konačno, ukoliko tuženik ne uspije u postupcima radi povrata iznosa kojeg je tužitelj stekao bez osnove (vidi odlomke 13.1. i 13.2.), a u parničnom postupku nastavljenom nakon otvaranja stečajnog postupka se utvrdi postojanje tužiteljeve tražbine, valja ukazati na važnost odgovarajućeg postupanja stečajnog upravitelja prilikom diobe odnosno dioba tuženikove stečajne mase u stečajnom postupku. U tom slučaju, s obzirom na to da je tužiteljeva tražbina već namirena, to nema osnove da se tužitelj (ponovno) namiruje i u okviru stečajnog postupka nad tuženikom, a što tuženikov stečajni upravitelj prilikom diobe odnosno dioba tuženikove stečajne mase mora imati u vidu.

17.1. Naime, odredbom članka 88. stavka 1. SZ-a propisano je da stečajni upravitelj ima prava i obveze tijela dužnika pravne osobe, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

17.2. Odredbama članka 89. stavka 1. SZ-a propisano je da je stečajni upravitelj dužan postupati savjesno i uredno te između ostalog:

- dovesti u red očevidnik knjigovodstvenih podataka do dana otvaranja stečajnoga postupka (točka 1.),
- unovčiti, odnosno naplatiti s pažnjom dobroga gospodara stvari i prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu (točka 9.),
- pripremiti isplatu vjerovnika i nakon odobrenja izvršiti isplatu (točka 10.) te
- izvršiti naknadne isplate vjerovnika (točka 12.).

18. Stoga je, s obzirom na odredbu članka 269. SZ-a koju je prvostupanjski sud propustio primijeniti u vezi s tužiteljevim pravom na pristup sudu, pogrešno pravno shvaćanje prvostupanjskog suda (vidi odlomak 12.). Posljedično tome, presuda uopće ne sadrži niti valjane razloge zbog čega je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredbe članka 354. stavka 2. točka 11. ZPP-a.

18.1. Slijedom navedenog, na temelju odredbe članka 369. stavka 1. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

19. U daljnjem tijeku postupka prvostupanjski sud će otkloniti postupovnoppravnu povredu na koju mu je ukazano u ovom rješenju te utvrditi sve pravno relevantne činjenice od kojih ovisi odluka o osnovanosti predmetnog tužiteljevog deklaratornog zahtjeva.

Zagreb, 26. srpnja 2021.

Predsjednica vijeća
Draženska Deladio

Dokument je elektronički potpisan:
DRAŽENKA DELADIO

Vrijeme potpisivanja:
03-09-2021
13:48:06

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97-#130D48523937333439333936353139
L=ZAGREB
S=DELADIO
G=DRAŽENKA
CN=DRAŽENKA DELADIO

Broj zapisa: **eb2fe-4d106**

Kontrolni broj: **0d2a3-21432-2e8d1**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=DRAŽENKA DELADIO, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

